

**PROGRAMA
FEBRER
MAIG 2021**

MUNIBA

MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

Activitats destacades

Barcelona, el vincle marítim.
Un vaixell atlàntic del segle xv

La innovació musical republicana

Barcelona Flashback

Arquitectura, interiors i identitat social (III)

Interrogar Barcelona

Barcelona, node ferroviari: un passat
amb futur

Barcelona & Futbol

Cent anys de les escoles de la Vila Joan

Literatura comparada

Setmana de l'Arquitectura

Relats urbans. Teoria i pràctica de
l'itinerari històric

MIRALLES. A quarts de quatre...

Dansa a Oliva Artés

Casals d'estiu

Santa Eulàlia

Centre de Recerca i Debat

Espais i relats

Barcelona, el vincle marítim. Un vaixell atlàntic del segle XV

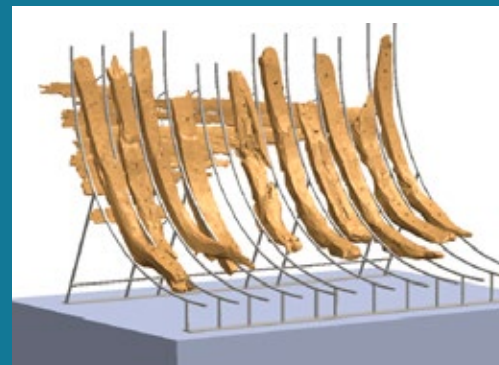
Exposició a l'avantcambra del Tinell del vaixell *Barceloneta I*, trobat a l'antiga estació de Rodalies, restaurat pel Centre d'Arqueologia Subaquàtica i el MUHBA i instal·lat gràcies al Port de Barcelona, institució membre del Cercle del Museu.

Durant les excavacions arqueològiques que es van fer els anys 2006-2008 al costat de l'estació de França es van localitzar, a més de les bases del baluard de Migjorn, restes de la gran escullera de pedra construïda per iniciativa del Consell de Cent entre 1477 i 1487. Per primera vegada, Barcelona disposava d'un port artificial. Fins llavors, la intensa activitat comercial marítima desenvolupada per la ciutat medieval s'havia dut a terme sense més protecció que la que oferien les Tasques, la barrera variable de sediments procedents del riu Besòs que conformava una àrea d'aigües més tranquil·les al seu darrere.

Allà on hi havia hagut aquella llacuna litoral, les excavacions també van recuperar el derelict d'un vaixell enfonsat a mitjan segle XV. El seu folre tinglat ha permès identificar-lo com una nau basca, construïda en les primeres dècades del segle, que hi va quedar abandonada en arribar la fi de la seva vida útil.

Després d'un llarg procés de restauració, el MUHBA l'exhibirà gràcies a la col·laboració i el patrocini del Port de Barcelona. S'hi podrà contemplar el testimoni directe d'un trànsit marítim que a les rutes mediterrànies del segle XIV ja sumava la comunicació estable amb les ciutats atlàntiques del nord d'Àfrica i Europa, i que va anar fent de Barcelona la ciutat portuària cosmopolita que encara és avui.

Primera quinzena de març

La innovació musical republicana

Coordinació científica: **Joaquim Rabaseda, Anna Costal i Núria Sempere**, ESMUC

L'Escola Superior de Música de Catalunya i el Museu d'Història de Barcelona organitzen la jornada «La innovació musical republicana (1931-1934)» amb la voluntat de fer explícits els nuclis principals i els mecanismes de la innovació musical a Barcelona entre la proclamació de la Segona República, l'abril de 1931, i els fets del Sis d'Octubre de 1934. En aquest període es van posar les bases de diversos projectes per tal d'impulsar l'avantguarda i la connexió de la ciutat amb artistes internacionals, d'escollar les reivindicacions feministes, d'assolir l'avenç tecnològic, d'assumir les músiques foranes i de dotar les pròpies de nous significats. No es trac-

ta de descriure el retrat d'una època concreta, sinó de localitzar les iniciatives, les institucions i les persones que van creure en les possibilitats d'una ciutat que encetava un període de llibertat creativa.

Hi intervindran **Núria Sempere, Tessa Knighton, Josep Borràs, Sara Guatevi, Enric Giné, Jaume Carbonell, Oriol Saña, Leticia Sánchez i David Albet**.

12/3/2021, de 9.30 a 19 h. MUHBA Plaça del Rei

Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA

La difusió de la recerca feta sobre la innovació musical republicana a Barcelona també dona lloc a un cicle de concerts a diferents sales del MUHBA:

El mestre Demon, pioner del jazz a la Barcelona dels anys trenta, a càrrec d'**Oriol Saña** i estudiants de l'ESMUC. 12 de març, MUHBA Plaça del Rei

Música antiga d'avantguarda a la Barcelona de la Segona República, a càrrec d'estudiants de l'ESMUC. 29 d'abril, MUHBA Plaça del Rei

Barcelona, Verdguer i el flamenc, a càrrec d'estudiants de l'ESMUC. 30 de maig, MUHBA Vila Joana

Barcelona Flashback

Barcelona Flashback és una síntesi experimental radicalment innovadora en les formes de mostrar i situar la trajectòria de Barcelona, amb un mètode de lectura històrica interrogadora d'objectes, arquitectures i paisatges, i amb nous programes per a la ciutadania.

Barcelona Flashback s'inscriu de ple en els plans del MUHBA com a museu de ciutat del segle XXI, en l'horitzó de la reforma de la Casa Padellàs com a casa de la història de Barcelona, nucli de la xarxa d'espais patrimonials del museu per tota la ciutat.

Visita comentada a l'exposició (Casa Padellàs). 14/5/2021. 5 €. Amb reserva prèvia

Arquitectura, interiors i identitat social (III)

L'habitatge social a l'època de l'estat del benestar

Coordinació científica: **Paolo Sustersic**, Elisava
La tercera jornada ens apropa al moment més intens del desenvolupament de les polítiques d'habitatge social en les dècades de la post-guerra, quan noves necessitats i nous fluxos migratoris cap a les grans ciutats requerien intervencions públiques a gran escala, tant a Europa com a Espanya i Catalunya. D'una manera més sistemàtica que abans, el món de l'arquitectura i el disseny formula nombroses propostes de com s'hauria d'agençar la llar dels treballadors, i també educar el seu gust cap a allò que és modern i urbà. Però, una vegada més, aquesta construcció ideal no coincideix amb la situació real.

Hi intervindran **Daniele Porretta**, Elisava; **Paolo Sustersic**, Elisava; **Vicent Borràs Català**, UAB, i el **Grup d'Estudis Pas a Pas**.
21/4/2021, de 16 a 20.30 h. Biblioteca del Bon Pastor, carrer de l'Estadella, 64
Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA

Interrogar Barcelona

Barcelona, de la industrialització al segle XXI ocupa el perímetre de l'espai museístic. El relat se centra en la trajectòria de Barcelona des del segle XVIII fins als nostres dies des d'angles diversos. L'exposició es completa amb un apunt Oliva Artés, l'Eix Pere IV i el Poblenou.

L'exposició disposa, a més, de peces noves provinents de préstecs i donacions. S'han recuperat elements estructurals de l'edifici original.

Cap al MUHBA Laboratori 2023, presentació del projecte. 24/3/2021

MUHBA col·lecció contemporània. Adquisicions i projectes. 5/5/2021

El carrer de Pere IV, espina dorsal del Poblenou industrial. Itinerari. 4/5/2021

MUHBA Oliva Artés, carrer d'Espronceda, 142-146 (Parc del Centre del Poblenou)

Barcelona, node ferroviari: un passat amb futur

Coordinador: **Pere Pasqual Domènech**, UB
Barcelona es va configurar com el gran node de l'espai català dins del corredor nord-sud d'Europa per la Mediterrània, amb enllaços cap a l'interior peninsular. Vies i estacions han marcat la fesomia de la ciutat, i la indústria ferroviària ha estat molt important en l'economia de Barcelona, en especial a Sant Andreu i Sant Martí.

En temps d'innovació per una mobilitat sostenible i de canvis ferroviaris a l'espai pròxim i en l'àmbit continental, la Fundació Maquinista i Macosa, amb

el suport del Districte de Sant Andreu, treballa per incorporar una locomotora 303 restaurada com a referent urbà a l'eix patrimonial i museístic del Besòs que impulsa el MUHBA.

27/5/2021, de 16 a 20 h

MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà.
Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA

Barcelona & Futbol

El gran joc social del segle xx

Exposició virtual. MUHBA Oliva Artés

Aquest és un projecte expositiu que en aquest quadrimestre presentarà el Llibret de sala i l'exposició virtual.

Amb la situació sanitària actual, l'accessibilitat digital s'ha erigit com a instrument essencial de comunicació i accés a la cultura, com en altres sectors. Seguint la línia ja iniciada pel MUHBA, ara es presenta l'exposició virtual com a laboratori d'idees, com a plataforma d'eines i recursos digitals a partir dels quals desenvolupar els projectes físics.

En temps de la covid-19, el museu es reinventa i inaugura en format virtual aquesta exposició prevista per al 2021 que tindrà format presencial. Una mostra sobre el paper dels jocs, en essència el futbol, en la vertebració social de barris i metròpolis.

Compilació oral d'històries de futbol i ciutat
per al projecte durant el mes de maig.

Inauguració prevista al mes de juny

Cent anys de les escoles de la Vil·la Joana

L'any 1917 es va plantejar la reforma de l'ensenyament especial tutelat per l'Ajuntament de Barcelona, i va ser el 1920 quan una d'aquestes escoles municipals es va instal·lar a la Vil·la Joana com a centre d'educació especial. L'escola començà el curs 1920-1921 però no es va poder inaugurar fins al març del 1921 per culpa d'una epidèmia de grip. El projecte de les

escoles Vil·la Joana incloïa una part pedagògica (l'escola de «deficients», l'escola de cecs i l'escola de sordcecs) i una part laboratori dedicada a la investigació. L'escola municipal té ara una altra seu, però a la col·lecció permanent del MUHBA Vil·la Joana s'explica la trajectòria del centre i es mostra una part important de la seva col·lecció de materials, documents i llibres.

Literatura comparada

Perspectives des de Barcelona

V Simposi de Literatura Comparada a Catalunya

Coordinació científica: **Antoni Martí Monterde**, UB

Els principals crítics literaris a Catalunya —especialment a Barcelona— es caracteritzen per la dimensió internacional i cosmopolita en els seus escrits i per una actitud profundament comparatista, però sense sotmetre's a les pautes marcades oficialment des de les càtedres del comparatisme i, en alguns casos, discutint l'orientació donada per l'acadèmia.

Cal subratllar també que Barcelona és actualment la ciutat del nostre entorn en què més profundament s'està investigant en aquest camp. El resultat és un conjunt de «comparatistes sense comparatisme»: crítics literaris de talent, voluntat i mirada comparatista que, rellegits en aquesta clau, mostren una història alternativa de la literatura comparada al nostre país i en el conjunt d'Europa.

Hi intervindran **Josep Maria Fulquet, Teresa Rosell, Sílvia Coll-Vinent, Jaume C. Pons Alorda, Àlex Matas Marta Pasqual i Carme Fenoll**.

7, 8 i 9/4/2021, de 10 a 14 h. MUHBA Vil·la Joana, ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)

Setmana de l'Arquitectura

En el marc de la Setmana de l'Arquitectura 2021, el COAC Barcelona impulsa la Festa de l'Arquitectura de Sant Martí per reflexionar entorn del treball a les fàbriques i sobre tota la transformació social i arquitectònica d'aquests espais de la ciutat. Presentació d'una acció creativa el diumenge 9 de maig al **MUHBA Oliva Artés**, a les 18 h, amb la literatura, la música i la dansa com a protagonistes.

Amb la col·laboració dels arquitectes:

Marta Llorente (literatura)

Gerard Guerra (música)

Toni Mira (dansa)

Relats urbans

Teoria i pràctica de l'itinerari històric

El curs ofereix formació especialitzada per a la ideació i la interpretació d'itineraris urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona. L'objectiu del curs és complementar l'estudi rigorós de la història urbana, el patrimoni històric i la seva gestió, així com el turisme cultural barceloní, amb el coneixement de tècniques pròpies de la performativitat escènica aplicades a l'itinerari urbà.

MUHBA Plaça del Rei, sala de Carreras Candi

Sessions informatives del curs 2021-2022:
maig-juny de 2021. Informació a la web del MUHBA

MIRALLES. A quarts de quatre...

Exposició al MUHBA Plaça del Rei - Saló del Tinell

Març-juny de 2021

Al Tinell, sota el títol *MIRALLES. A quarts de quatre...*, s'explicarà part de l'obra de l'arquitecte Enric Miralles en una exposició entrada en quatre projectes construïts: el Cementiri d'Igualada, el Pavelló d'Osca, el Mercat de Santa Caterina i el Parlament d'Edimburg.

S'hi reuniran maquetes, plànols, fotografies i projeccions que buscaran fer entenedor el seu sistema de treball i la manera com projectava i construïa.

Organitza: Fundació Enric Miralles

Dansa a Oliva Artés

Quinzena metropolitana de la dansa

El projecte Filatures, integrat en «Dansa. Quinzena metropolitana», neix per establir connexions entre les ciutats a través de la mirada de la dansa. Una programació d'espectacles presentats en espais del patrimoni industrial rehabilitat, fabrils i/o museus. 21/3/2021. Cloenda a MUHBA Oliva Artés

Programa:

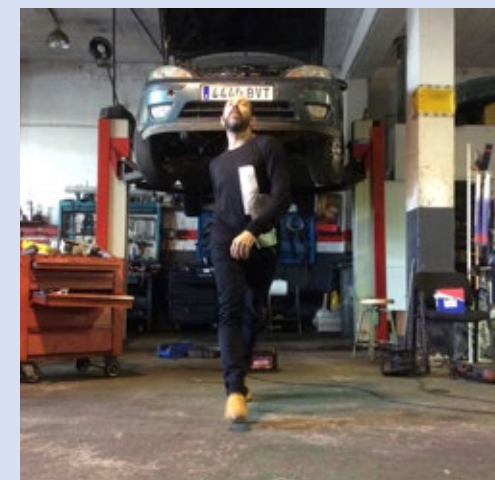
Nightingale, **Ana Borrosa**

Unravel, **Àngel Duran**

Màquines sagrades, **Juan Carlos Lèrida**

Primera sessió a les 17 h. Segona sessió a les 18.45 h

Aforament limitat. Amb reserva prèvia

Casals d'estiu

Barcelona, literatura i natura

Enguany el MUHBA estrena casal d'estiu en un entorn privilegiat i que respira poesia, el MUHBA Vil·la Joana. Un antic mas on Jacint Verdaguer va passar els últims dies de la seva vida i que avui acull una casa de la literatura i un memorial dedicat al poeta. Ubicat al bell mig del Parc Natural de Collserola però a només vint minuts de Barcelona, des del MUHBA Vil·la Joana s'indagarà la relació entre l'urbs i la natura per entendre com Barcelona ha esdevingut font d'inspiració de literats i poetes.

MUHBA Vil·la Joana, del 28/6 al 9/7 de 2021

Llegir Barcelona

Una ciutat es pot llegir? I tant que sí! Una ciutat és com un llibre obert, només en cal conèixer l'alfabet. El Casal del MUHBA proporciona eines per conèixer Barcelona mentre l'explorem amb els ulls ben oberts, càmera en mà i un munt de propostes diferents cada dia. Itineraris, visites i tallers que analitzen, reflexionen i comparen el que va passar a la ciutat i el que vivim avui dia, i que animen a imaginar el futur.

MUHBA Plaça del Rei, del 12 al 23/7 de 2021

Sessions informatives durant l'abril i el maig. Informació a la web del MUHBA

Santa Eulàlia

Amb motiu de les festes de Santa Eulàlia, el MUHBA obre les portes dels espais patrimonials els dies 12 i 13 de febrer.

Plaça del Rei, el Call, Vil·la Joana, Refugi 307, Turó de la Rovira, Casa de l'Aigua, Oliva Artés, Via Sepulcral Romana i Domus Sant Honorat.

Consulteu els horaris a la web del MUHBA. Es recomana reserva prèvia.

Centre de Recerca i Debat

Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i per comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni històric-coartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

222. La muralla de Barçino i els seus models: Alba Pompeia i Roma
Alessandro Ravotto, arqueòleg
15/2/2021

223. El règim jurídic de la desamortització i la seva pràctica a Barcelona: el cas del convent de Sant Josep, mercat de la Boqueria (1586-1853)
Elena Roselló i Chérigny, UPF
1/3/2021

224. Els funerals cívics a la Barcelona de la primera meitat del segle XIX
Jordi Roca Vernet, UB
15/3/2021

225. El comerç de cacau entre l'illa de Bioko i Barcelona, 1880-1941
Jordi Sant i Gibert, UPF
29/3/2021

226. Canvi climàtic i salut pública. Barcelona entre el paludisme i la febre groga, 1780-1821
Kevin Albert Pometti Benítez, historiador
12/4/2021

Aquesta conferència es retransmetrà en línia.

227. Una ciutat nova en els cors. Contracultura i democràcia a la Barcelona dels setanta
German Labrador, Princeton University
26/4/2021

Aquesta conferència es retransmetrà en línia.

228. Cinc segles de desigualtat i transformació socioeconòmica. Àrea de Barcelona, 1451-1880
Joana Maria Pujadas-Mora, Centre d'Estudis Demogràfics, UAB
10/5/2021

229. Morfologia urbana i estructura social. Els barris de la Zona Franca
Àlex Morcuende González, UB
31/5/2021

Activitats en línia a través de la web del MUHBA

Diàlegs al Park Güell

Art i cultura material de la Xina en les col·leccions privades de la Barcelona vuitcentista

Mònica Ginés Blasi, UB
14/4/2021. 19 h. MUHBA Casa del Guarda. Amb la col·laboració de B:SM.
Activitat en línia a través de la web del MUHBA

Seminaris i jornades

La innovació musical republicana
En col·laboració amb l'ESMUC.
12/3/2021, de 9.30 a 19 h
MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA
(Vegeu-ne el destacat.)

Una nau tinglada del segle XV: recuperació i interpretació
25/3/2021, de 16 a 19 h
MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA
(Vegeu-ne el destacat.)

Literatura comparada: perspectives des de Barcelona
V Simposi de Literatura Comparada a Catalunya

7, 8 i 9/4/2021, de 10 a 14 h. MUHBA Vila Joana, ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)
Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA
(Vegeu-ne el destacat.)

Contruïnt la ciutat en femení. Sant Pere de Puèl·les a la Barcelona medieval

Amb motiu de la commemoració dels 1.075 anys de la consagració de l'església monàstica de Sant Pere de les Puèl·les de Barcelona i de la primera menció d'aquest monestir femení, l'Àmbit Cultural de Benedictines

(ACUB) i el monestir de Sant Pere de les Puèl·les, amb la col·laboració del projecte de recerca I+D «Paisatges monàstics» de la Universitat de Barcelona i el MUHBA, organitzen un espai de trobada i diàleg en el qual fins a catorze investigadors i investigadores de diferents disciplines i àmbits de recerca debatran sobre aquest monestir femení, la seva fundació al segle X, la vida de les dones que en formaren part i el seu paper en la construcció política, social, econòmica i espiritual de la Barcelona medieval. Una història urbana en femení que encara avui roman silent entre els documents del seu arxiu i els carrers del barri de Sant Pere, i que es vol posar en relleu per crear les sinergies necessàries per fer avançar el coneixement sobre la comunitat i el monestir de Sant Pere de les Puèl·les i les seves petjades en la història de la ciutat.

15, 22 i 29/4/2021, de 16 a 19 h
Requereix inscripció prèvia.
Retransmissió en línia des de la Universitat de Barcelona
Per a més informació: barcelona.cat/museuhistoria

Arquitectura, interiors i identitat social. Sessió 3. L'habitatge social a l'època de l'estat del benestar
21/4/2021, de 16 a 20.30 h
Biblioteca del Bon Pastor, carrer de l'Estadella, 64
Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA
(Vegeu-ne el destacat.)

Barcelona, node ferroviari: un passat amb futur
27/5/2021, de 16 a 20 h.
MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA
(Vegeu-ne el destacat.)

Formació

Relats urbans. Teoria i pràctica de l'itinerari històric
Més informació a: <https://ajuntament.barcelona.cat/museuhistoria/ca>
(Vegeu-ne el destacat.)

Presentacions de publicacions

Escolaritzar Barcelona. L'ensenyament públic a la ciutat, 1900-1979

Cèlia Cañellas i Rosa Toran
Col·lecció Pòsits
Data i lloc a determinar

El planejament metropolità de Barcelona

Joan Antoni Solans
Col·lecció Pòsits
Data i lloc a determinar

Sant Martí/BCN. Del mas a la fàbrica
Guia d'Història Urbana, núm. 29

Mercè Gras Casanovas
amb la col·laboració del Centre d'Estudis de Sant Martí de Provençals
17/3/2021
MUHBA Oliva Artés
Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA

Lluites socials / BCN 1917-1919
Guia d'Història Urbana, núm. 30

M. Cruz Santos
19/5/2021
MUHBA Plaça del Rei, sala de Martí l'Humà
Retransmissió en línia a través de la web del MUHBA
Més informació al web del MUHBA

Espais i relats

Febrer - maig 2021

Vitla Joana 4

Ctra. de l'Església, 104 (Valldivreda)

Vitla Joana és la darrera casa que va acollir l'escriptor Jacint Verdaguer. Malalt, va morir-hi el 10 de juny de 1902. Avui és ahora memorial i Casa de la Literatura.

En defensa pròpia. Verdaguer contra la censura

Visita guiada. Una activitat per visitar l'obra de Verdaguer a partir de la seva confrontació amb el poder i la lluita contra la calúmia i la censura. 30/5/2021. 5 € (Amics: 3 €)

Altres recorreguts urbans

«Una, grande y libre» Escenaris de la dictadura franquista a Ciutat Vella

Itinerari d'autor a càrrec de Josep Grau. 8/5/2021. 7,5 € (Amics: 5 €). Inici: pl. Catalunya (centre plaça)

Tothom al carrer! La lluita per les llibertats a la Barcelona de la Transició (1976-1979)

Itinerari d'autor a càrrec de Josep Grau. 17/4/2021. 7,5 € (Amics: 5 €). Inici: Gran Via - pg. de Gràcia, davant del cinema Comedia

Refugi 307 10

C. Nou de la Rambla, 175

La defensa ciutadana de Barcelona. Quatre-cents metres de galeries d'un dels refugis antiaeris construïts sota terra durant la Guerra Civil.

Refugi 307

Visita. Espai patrimonial dissenyat per entendre els plans de defensa passiva de Barcelona durant la Guerra Civil. La resposta de la població, les institucions municipals i els caps militars de l'exèrcit republicà per fer front al terror aeri que va atemorir la ciutat amb gairebé dos-cents bombardeigs. Dissabtes i diumenges. Gratuïta. Amb reserva prèvia a través del web del MUHBA

El Call 3

Pita, Manuel Ribé, s/n

Situat on hi havia la casa de Jacob Bonhies, taxidier de vells, aborda la trajectòria de la comunitat jueva en la història de la ciutat medieval i el seu llegat cultural, que ha perdurat fins als nostres dies.

Quan el Call era el call dels jueus

Itinerari. Una aproximació històrica a les activitats quotidianes dels segles XII al XVII pels llocs més significatius del Call Major, per acabar als espais on hi havia hagut el Call Menor, al peu del castell Nou. Inclou la visita a les sitges medievals del carrer de la Fruita al centre MUHBA El Call. 21/2/2021 i 25/4/2021. 8,50 € (Amics: 6 €)

Centre de Col·leccions del MUHBA i Arxiu Arqueològic 12

Zona Franca

Equipament destinat a la conservació, estudi i difusió de les col·leccions del museu. A l'Arxiu Arqueològic es tracta el material arqueològic acabat d'arribar de les excavacions que es duen a terme a la ciutat.

Centre de Col·leccions

Visita comentada al Centre de Col·leccions del MUHBA (l'Arxiu Arqueològic de la Zona Franca). 8/5/2021. 7,5 € i 10 de juny de 2021. 8,50 € (Amics: 5 €). Amb reserva prèvia

Park Güell 5

Casa del Guard. C. Olot, s/n

La relació entre Gaudí i la Barcelona artística i industrial presentada en el singular edifici de la Casa del Guard.

Amb reserva prèvia. Amb la col·laboració de BSM

Barcelona 1902. Urbanitzar la muntanya pelada

Itinerari pel Park Güell on s'explica el procés de construcció i formalització del parc. 11/4/2021. 2 €

El Park Güell i Barcelona

Visita a la Casa del Guard **Itinerari** que ressegueix el procés de construcció i formalització del Park Güell i la seva relació amb la ciutat de Barcelona. 7/3/2021. 2 €

Gràcia 1900. L'aparador burges d'un barri obrer

L'itinerari s'inicia al Park Güell, un indret d'obrador per a les classes treballadores i a l'hora un dels territoris escollits per les elits barcelonines a l'hora de construir la segona residència. Un recorregut pels carrers de l'antiga vila de Gràcia, on encara avui podem admirar grans cases del tombant del segle XIX i on trobem traces dels conflictes i les contradiccions característiques de la metròpoli moderna. 9/5/2021. 2 € i Inici: porta del Carmel del Park Güell

Gaudí al Park Güell: arquitecte, urbanista i paisatgista

Un nou **itinerari** que recull les aportacions de la recerca més recent. Ressegueix la trajectòria de Gaudí i Güell per entendre aquest projecte com l'obra conjunta d'un mecenes i un arquitecte. Situa el projecte dins la trajectòria d'un Gaudí que expandirà el seu paper d'arquitecte compromès amb les arts i el diàleg amb la natura, per esdevenir urbanista i paisatgista. 29/5/2021. 2 €. Inici: porta del c. Olot

Porta de Mar, Domus Avinyó, Domus Sant Honorat i Via Sepulcral Romana 2

C. Regomir, 7-9; c. Avinyó, 15; c. Fruita, 2; pl. Via de Madrid

Com s'han incorporat els vestigis arqueològics al patrimoni monumental i al paisatge urbà de la ciutat contemporània?

Barcino/BCN

Itinerari. Un viatge d'anada i tornada entre Barcino i Barcelona que permet situar el pòsit deiat per la ciutat romana i l'impacte de convertir les seves restes en monuments. L'itinerari recorre la Via Sepulcral Romana, aqüeductes, muralles, el temple d'August i el subsòl del MUHBA Plaça del Rei. 3/4/2021. Inici: MUHBA Via Sepulcral Romana. 8 € (Amics: 5,50 €)

Turó de la Rovira 11

C. Marià Labrera, s/n (Horta-Guinardó)

Barcelona i la seva història recent des del turó, amb l'espai arqueològic de la bateria antiaèria de la Guerra Civil i les barraques bastides a la postguerra.

La primera balconada de Barcelona. El creixement de la ciutat vist des dels Tres Turons

Itinerari que mostra com els episodis successius de la història de la ciutat han deixat empremta en la primera balconada muntanyosa, la dels Tres Turons, i al Carmel. El recorregut permet gaudir d'una de les millors vistes sobre la ciutat. 21/3/2021 i 9/5/2021. 2 €

Casa Padellàs, Plaça del Rei, Temple d'August, i Santa Caterina 1

Pl. del Rei, s/n; c. Parado, 10; pl. Joan Capri (Merat) de Santa Caterina

«Com una petita colònia romana arriba a esdevenir una capital de la Mediterrània?»

De la ciutat romana al Palau Reial Major medieval

Visita al MUHBA Plaça del Rei on s'analiza la transformació urbanística de Barcelona des de l'època romana fins a la baixa edat mitjana. 26/2/2021 i 17/5/2021. 8 € (Amics: 6 €)

Cristianisme, visigots i poder a la Barcelona dels segles IV al VII

Visita comentada a l'exposició i les restes arqueològiques del palau i l'aula episcopal, el baptisteri i l'església de planta de creu grega. 25/3/2021. 7,50 € (Amics: 5 €)

L'aigua a Barcino

Itinerari. A Barcino es van construir aqüeductes, dipòsits d'aigua, cisternes, pous i canalitzacions que feien arribar l'aigua a tots els punts de la ciutat medieval. 19/3/2021 i 23/4/2021. 8 € (Amics: 6 €)

El Palau Reial Major 7

Visita comentada que recorre els espais que havien format part de l'antic palau dels comtes reis catalans i mostra la transformació de l'antic palau en el Palau Reial Major de Barcelona. 5/3/2021 i 28/5/2021. 7,50 € (Amics: 5 €)

L'obertura de la Via Laietana i la creació del barri Gòtic

L'itinerari mostra quina era la percepció que es tenia del patrimoni cultural al començament del segle XXI, els debats que hi va haver a l'hora de donar forma a la novaavinguda i monumentalitzar el centre històric amb motiu de la seva obertura. 14/3/2021 i 13/5/2021. 8,50 € (Amics: 6 €). Inici: Plaça del Rei

Barcelona Flashback. Kit d'història en 100 objectes

Visita comentada a l'exposició. Una síntesi innovadora de la història de Barcelona en cent objectes, un mètode de lectura de la ciutat en clau històrica i el kit mínim de coneixement i consciència urbana. 14/5/2021. 5 €

Casa de l'Aigua 8

Parc de les Aigües de la Trinitat Vella Torment de la Perera, s/n

L'abastament d'aigua a la ciutat. Estació de bombatge construïda els anys 1915-1917 per l'Ajuntament de Barcelona.

De Montcada a Barcelona. L'aigua a llevant de la ciutat

Visita d'autor a les instal·lacions d'abastament d'aigua de Barcelona des de l'època romana fins a l'actualitat, a càrrec de **Manel Martín Pasqual**. 20/3/2021. 2 €. Amb motiu de l'Aiguat. Inicid: rda. Universitat, 11. Trasllet en autocar

La Casa de l'Aigua. Conducció, dipòsits i comportes

Visita al MUHBA Casa de l'Aigua a la Trinitat Vella. S'explica la història del subministrament de l'aigua a Barcelona. S'inicia a la Casa de l'Aigua de la Trinitat Vella i s'acaba a la de la Trinitat Nova, travessant pel túnel sota l'Av. Meridiana. Tots els dissabtes. Gratuïta. Amb reserva prèvia. Visita a càrrec del MUHBA amb la col·laboració del districte de Nou Barris

Fabra i Coats 6

C. Sant Adrià, 20

La Sala de Caldeses de Can Fabra és un espai patrimonial que permet avançar en el coneixement de l'evolució i les funcions del món fabril, tant pel que fa al vessant tècnic com social.

Bon Pastor 9

C. Barnola, s/n

L'evolució de l'habitatge obrer analitzada en un dels primers polígons de Barcelona en diversos moments del segle XX (1930, 1955, 1980 i 2015).

Oliva Artès 7

C. Espinoreda, 142-146

A les naus d'aquest espai fabril situat al bell mig de Poblenou es presenten, en dau d'història contemporània, diferents temes sobre la formació i trajectòria de la metròpoli barcelonina.

El carrer de Pere IV, espina dorsal del Poblenou industrial

Itinerari per un dels carrers documentats més antics del barri del Poblenou, arribant de l'antic municipi de Sant Martí de Provençals i via d'entrada a Barcelona. 4/5/2021. 8,50 € (Amics: 6 €). Inici: metro L4, parada Bogatell, sortida c. Pere IV

Oliva Artès 7

C. Espinoreda, 142-146

A les naus d'aquest espai fabril situat al bell mig de Poblenou es presenten, en dau d'història contemporània, diferents temes sobre la formació i trajectòria de la metròpoli barcelonina.

Oliva Artès 7

C. Espinoreda, 142-146

A les naus d'aquest espai fabril situat al bell mig de Poblenou es presenten, en dau d'història contemporània, diferents temes sobre la formació i trajectòria de la metròpoli barcelonina.

Oliva Artès 7

C. Espinoreda, 142-146

A les naus d'aquest espai fabril situat al bell mig de Poblenou es presenten, en dau d'història contemporània, diferents temes sobre la formació i trajectòria de la metròpoli barcelonina.

Oliva Artès 7

C. Espinoreda, 142-146

A les naus d'aquest espai fabril situat al bell mig de Poblenou es presenten, en dau d'història contemporània, diferents temes sobre la formació i trajectòria de la metròpoli barcelonina.

Oliva Artès 7

C. Espinoreda, 142-146

A les naus d'aquest espai fabril situat al bell mig de Poblenou es presenten, en dau d'història contemporània, diferents temes sobre la formació i trajectòria de la metròpoli barcelonina.

Oliva Artès 7

C. Espinoreda, 142-146

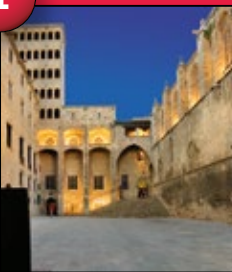
A les naus d'aquest espai fabril situat al bell mig de Poblenou es presenten, en dau d'història contemporània, diferents temes sobre la formació i trajectòria de la metròpoli barcelonina.

1

Casa Padellàs, Plaça del Rei, Temple d'August, i Santa Caterina

Pl. del Rei, s/n; c. Paradís, 10;
pl. Joan Capri (Mercat de Santa Caterina)

¿Com una petita colònia romana arriba
a esdevenir una capital de la Mediterrània?

De la ciutat romana al Palau Reial Major medieval

Visita al MUHBA Plaça del Rei on s'analitza la transformació urbanística de Barcelona des de l'època romana fins a la baixa edat mitjana. **26/2/2021 i 7/5/2021.** 8 € (Amics: 6 €)

L'aigua a Barcino

Itinerari. A Barcino es van construir aqüeductes, dipòsits d'aigua, cisternes, pous i canalitzacions que feien arribar l'aigua a tots els punts de la colònia. **21/3/2021.** Inici: pl. del Rei. Gratuït. Amb reserva prèvia. Amb motiu de l'Aiguart.

Cristianisme, visigots i poder a La Barcelona dels segles IV al VII

Visita comentada a l'exposició i les restes arqueològiques del palau i l'aula episcopal, el baptisteri i l'església de planta de creu grega. **25/3/2021.** 7,50 € (Amics: 5 €)

La formació d'una capital. La ciutat medieval

Itinerari que parteix del Palau Reial Major per endinsar-se en el sector entorn de Santa Maria del Mar. S'hi explica la configuració espacial i social de la ciutat medieval. **19/3/2021 i 23/4/2021.** 8 € (Amics: 6 €)

El Palau Reial Major

Visita comentada que recorre els espais que havien format part de l'antic palau dels comtes reis catalans i mostra la transformació de l'antic palau en el Palau Reial Major de Barcelona. **5/3/2021 i 28/5/2021.** 7,50 € (Amics: 5 €)

L'obertura de la Via Laietana i la creació del barri Gòtic

L'itinerari mostra quina era la percepció que es tenia del patrimoni cultural al començament del segle XX, i els debats que hi va haver a l'hora de donar forma a la nova avinguda i monumentalitzar el centre històric amb motiu de la seva obertura. **14/3/2021 i 16/5/2021.** 8,50 € (Amics: 6 €). Inici: Plaça del Rei

Barcelona Flashback. Kit d'història en 100 objectes

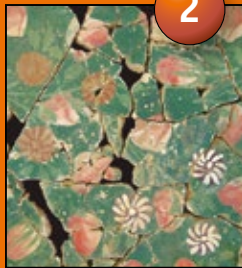
Visita comentada a l'exposició. Una síntesi innovadora de la història de Barcelona en cent objectes, un mètode de lectura de la ciutat en clau històrica i el kit mínim de coneixement i consciència urbana. **14/5/2021.** 5 €

2

Porta de Mar, Domus Avinyó, Domus Sant Honorat i Via Sepulcral Romana

C. Regomir, 7-9; c. Avinyó, 15; c. Fruita, 2; pl. Vila de Madrid

Com s'han incorporat els vestigis arqueològics al patrimoni monumental i al paisatge urbà de la ciutat contemporània?

Barcino/BCN

Itinerari. Un viatge d'anada i tornada entre Barcino i Barcelona que permet situar el pòsit deixat per la ciutadania romana i l'impacte de convertir les seves restes en monuments. L'itinerari recorre la Via Sepulcral Romana, aqüeductes, muralles, el temple d'August i el subsòl del MUHBA Plaça del Rei. **3/4/2021.** Inici: MUHBA Via Sepulcral Romana. 8 € (Amics: 5,50 €)

3

El Call

Plta. Manuel Ribé, s/n

Situat on hi havia la casa de Jucef Bonhiac, teixidor de vels, aborda la trajectòria de la comunitat jueva en la història de la ciutat medieval i el seu llegat cultural, que ha perdurat fins als nostres dies.

Quan el Call era el call dels jueus

Itinerari. Una aproximació històrica a les activitats quotidianes dels segles XII al XIV pels llocs més significatius del Call Major, per acabar als espais on hi havia hagut el Call Menor, al peu del castell Nou. Inclou la visita a les sitges medievals del carrer de la Fruita i al centre MUHBA El Call. **21/2/2021 i 25/4/2021.** 8,50 € (Amics: 6 €)

Vil·la Joana

Ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)

Vil·la Joana és la darrera casa que va acollir l'escriptor Jacint Verdaguer. Malalt, va morir-hi el 10 de juny de 1902. Avui és alhora memorial i Casa de la Literatura.

En defensa pròpia. Verdaguer contra la censura

Visita guiada. Una activitat per revisar l'obra de Verdaguer a partir de la seva confrontació amb el poder i la lluita contra la calúmia i la censura. **30/5/2021.** 5 € (Amics: 3 €)

4

Park Güell

Casa del Guarda. C. Olot, s/n

La relació entre Gaudí i la Barcelona artística i industrial presentada en el singular edifici de la Casa del Guarda.

Amb reserva prèvia. Amb la col·laboració de B:SM

5

Barcelona 1902. Urbanitzar la muntanya pelada

Itinerari pel Park Güell on s'explica el procés de construcció i formalització del parc. **11/4/2021.** 2 €. La ruta envolta el recinte monumental del Park Güell però no hi entra.

El Park Güell i Barcelona

Visita a la Casa del Guarda i **itinerari** que ressegueix el procés de construcció i formalització del Park Güell i la seva relació amb la ciutat de Barcelona. **7/3/2021.** 2 €

Gràcia 1900. L'aparador burgès d'un barri obrer

L'**itinerari** s'inicia al Park Güell, al barri de la Salut, un indret d'esbarjo per a les classes treballadores i alhora un dels territoris escollits per les elits barcelonines a l'hora de construir la segona residència. Un recorregut pels carrers de l'antiga vila de Gràcia, on encara avui podem admirar grans cases del tombant del segle XIX i on trobem traces dels conflictes i les contradiccions característics de la metròpoli moderna. **9/5/2021.** 2 €. Inici: porta del Carmel del Park Güell

Gaudí al Park Güell: arquitecte, urbanista i paisatgista

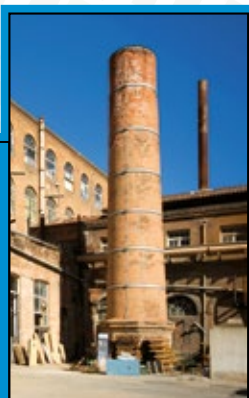
Un nou **itinerari** que recull les aportacions de la recerca més recent. Ressegueix la trajectòria de Gaudí i Güell per entendre aquest projecte com l'obra conjunta d'un mecenes i un arquitecte. Situa el projecte dins la trajectòria d'un Gaudí que expandirà el seu paper d'arquitecte compromès amb les arts i el diàleg amb la natura, per esdevenir urbanista i paisatgista. **29/5/2021.** 2 €. Inici: porta del c. Olot

6

Fabra i Coats

C. Sant Adrià, 20

La Sala de Calderes de Can Fabra és un espai patrimonial que permet avançar en el coneixement de l'evolució i les funcions del món fabril, tant pel que fa al vessant tècnic com social.

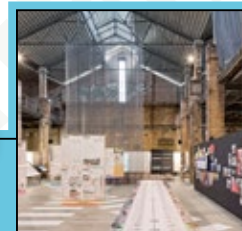

7

Oliva Artés

C. Espronceda, 142-146

A les naus d'aquest espai fabril situat al bell mig del Poblenou es presenten, en clau d'història contemporània, diferents temes sobre la formació i trajectòria de la metròpoli barcelonina.

El carrer de Pere IV, espina dorsal del Poblenou industrial

Itinerari per un dels carrers documentats més antics del barri del Poblenou, artèria de l'antic municipi de Sant Martí de Provençals i via d'entrada a Barcelona. **4/5/2021.** 8,50 € (Amics: 6 €). Inici: metro L4, parada Bogatell, sortida c. Pere IV

8

Casa de l'Aigua

Parc de les Aigües de la Trinitat Vella
Torrent de la Perera, s/n

L'abastament d'aigua a la ciutat. Estació de bombatge construïda els anys 1915-1917 per l'Ajuntament de Barcelona.

De Montcada a Barcelona. L'aigua a llevant de la ciutat

Visita d'autor a les instal·lacions d'abastament d'aigua de Barcelona des de l'època romana fins a l'actualitat, a càrrec de **Manel Martín Pascual**. **20/3/2021**. 2 €. Amb motiu de l'Aiguart. Inici: rda. Universitat, 11. Trasllat en autocar

La Casa de l'Aigua. Conductes, dipòsits i comportes

Visita al MUHBA Casa de l'Aigua a la Trinitat Vella. S'explica la història del subministrament de l'aigua a Barcelona. S'inicia a la Casa de l'Aigua de la Trinitat Vella i s'acaba a la de la Trinitat Nova, travessant pel túnel sota l'av. Meridiana. **Tots els dissabtes**. Gratuïta. Amb reserva prèvia. Visita a càrrec del MUHBA amb la col·laboració del districte de Nou Barris

9

Bon Pastor

C. Barnola, s/n

L'evolució de l'habitatge obrer analitzada en un dels primers polígons de Barcelona en diversos moments del segle XX (1930, 1955, 1980 i 2015).

10

Refugi 307

C. Nou de la Rambla, 175

La defensa ciutadana de Barcelona. Quatre-cents metres de galeries d'un dels refugis antiaeris construïts sota terra durant la Guerra Civil.

Refugi 307

Visita. Espai patrimonial decisiu per entendre els plans de defensa passiva de Barcelona durant la Guerra Civil. La resposta de la població, les institucions municipals i els caps militars de l'exèrcit republicà per fer front al terror aeri que va atemorir la ciutat amb gairebé dos-cents bombardeigs. **Dissabtes i diumenges**. Gratuïta. Amb reserva prèvia a través del web del MUHBA

11

Turó de la Rovira

C. Marià Labèrnia, s/n (Horta-Guinardó)

Barcelona i la seva història recent des del turó, amb l'espai arqueològic de la bateria antiaèria de la Guerra Civil i les barraques bastides a la postguerra.

La primera balconada de Barcelona. El creixement de la ciutat vist des dels Tres Turons

Itinerari que mostra com els episodis successius de la història de la ciutat han deixat empremta en la primera balconada muntanyosa, la dels Tres Turons, i al Carmel. El recorregut permet gaudir d'una de les millors vistes sobre la ciutat. **21/3/2021 i 9/5/2021**. 2 €

12

Centre de Col·leccions del MUHBA i Arxiu Arqueològic

Zona Franca

Equipament destinat a la conservació, estudi i difusió de les col·leccions del museu. A l'Arxiu Arqueològic es tracta el material arqueològic acabat d'arribar de les excavacions que es duen a terme a la ciutat.

Centre de Col·leccions

Visita comentada al Centre de Col·leccions del MUHBA i l'Arxiu Arqueològic de la Zona Franca. **8/5/2021**. 7,5 €. Amb reserva prèvia

Altres recorreguts urbans

Barcelona i els indians. Negocis d'ultramar i canvi urbà, 1835-1916

Un **itinerari** que tracta del llegat d'aquells emprenedors que van marxar a fer les amèriques i que, en tornar enriquits, van invertir part de la seva fortuna en la transformació de la ciutat. A càrrec d'**Aymara Arreaza** i **Lorena Bou**. **18/4/2021**. 8,50 € (Amics: 6 €). En castellà. Inici: pla de Palau, 18, davant la Facultat de Nàutica

«Una, grande y libre» Escenaris de la dictadura franquista a Ciutat Vella

Itinerari d'autor a càrrec de **Josep Grau**. **8/5/2021**. 7,5 € (Amics: 5 €). Inici: pl. Catalunya (centre plaça)

Tothom al carrer! La lluita per les llibertats a la Barcelona de la Transició (1976-1979)

Itinerari d'autor a càrrec de **Josep Grau**. **17/4/2021**. 7,5 € (Amics: 5 €). Inici: Gran Via - pg. de Gràcia, davant del cinema Comedia

Josep Pla a Barcelona

Itinerari a càrrec de **Maria Nunes**. La ruta vol mostrar la trajectòria de Josep Pla a Barcelona durant l'època d'estudiant i en els inicis de la seva carrera periodística i d'escriptor. **7/3/2021**. 8 € (Amics: 5,50 €). Inici: c. Mallorca, 244

